

8.

foglalkozás

Tantervi vonatkozás

Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái. A környezetszennyezés és élőhelypusztulás következményei.

Kulcsszavak

erdőtűz, erdész, élőhelypusztulás, környezetszennyezés

Természettudományos megismerési módszerek

megfigyelés, leírás

Fejlesztett készségek, attitűdök

Szociális kompetencia
Kommunikáció
Felelősségtudat
Környezettudatos gondolkodás
Holisztikus gondolkodás

Mit készítsenek elő?

íróeszközök, színes filctollak (minden tanulónak), színes ceruza, füzet, háztartási csomagolópapír, gyurmaragasztó, Biblia, laptop, projektor, hangfal, mellékletek nyomtatva

Mit akarunk elérni?

Az erdő és a fák hasznosságának felismerése.

Mit fogunk csinálni?

Ötletroham és közös beszélgetés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

háztartási csomagolópapír, színes filctollak, gyurmaragasztó

Erdőgazdálkodás?

(TERMÉSZETTUDOMÁNY, REFORMÁTUS HITTAN, BIOLÓGIA, VIZUÁLIS KULTÚRA)

„Hatalmas vadász volt ő az ÚR előtt.

Ezért mondják: Hatalmas vadász az ÚR előtt, mint Nimród.”

1Móz 10,9

Miről szól ez a tanegység?

Az erdő nemcsak a növények és állatok otthona, búvóhelye és tápanyagforrása. Ugyanilyen fontos szerepe van az emberiség életében is. De milyen szerepei vannak az erdőségeknek, és milyen veszélyek leselkednek Földünk erdeire? Mit tehetünk, hogy megvédjük az erdőket?

Áttekintő vázlat

8.1. Mit ad az erdő?	20 perc
8.2. Veszélyben az erdő	30 perc
8.3. Az erdészek munkája	30 perc
8.4. Erdei illemtan	10 perc
Összesen	90 perc

Előkészületek

A foglalkozáshoz szükséges eszközök és mellékletek előkészítése.

FELADATOK LEÍRÁSA

8.1. Mit ad az erdő?

20
perc



Ötletroham

Az osztályterem közepén összetolunk két asztalt, és ráterítünk egy csomagolópapírt. Minden gyerekeknek adjunk színes filctollat!

A gyerekek feladata, hogy minden olyan dolgot, gondolatot felírjanak, amit az erdő nyújt.

A feladatra javasolt időkeret: 5 perc

Az elkészült csomagolópapírt ragaszuk fel a táblára!

A gyerekek által felírt ötleteket rendszerezzük és rögzítsük a füzetükbe! *Pl. alkossunk csoportokat az erdő által nyújtott javakból, és azokba soroljuk be az összeírt gondolatokat!*



Mit ad az erdő?

- termékek: cellulóz, papír, bútor, csomagolóanyag, tűzifa, építőanyag
- oxigént termel
- szén-dioxidot köt meg
- klímakiegyenlítő hatása van
- árnyékot ad
- élőhelyet, bújóhelyet, táplálékot ad
- pihenőhely
- az erdei fák gyökereikkel védik a talajt az eróziótól

30
perc

8.2. Veszélyben az erdő



Milyen veszélyek leselkednek erdeinkre?

Gondolatébresztőnek nézzük meg közösen az alábbi kisfilmet: *Erdő Ernő bácsi meséi: Szemetelés az erdőben* **(8.2. melléklet)**!

- Milyen problémákat okoz az erdőben hagyott szemét?
- Milyen más veszélyeztető tényezők pusztítják az erdőségeket?



Erdőtűz

Az erdőségek egyik lepusztítóbb természeti jelensége az erdőtűz, amelyet már az ókorban is ismertek.

Olvassuk fel a *Biblia Ószövetségének* néhány kijelölt versét:

Zsoltárok könyve 83,15

Ézsaiás könyve 9,18

Zakariás könyve 11,1–2

Beszélgessünk a csoporttal az alábbi vezérfonal mentén:

- Miről szóltak a felolvasott bibliai igeszakaszok? (erdőtűz)
- Hogyan érzed magad, hogy erdőtűzről olvastál a *Bibliában*?
- Hogyan keletkezhet erdőtűz? Milyen okok miatt alakulhat ki?
- Mitől gyullad meg az erdő a *Bibliában*? Mi a valódi oka az erdőtűznek?
- Mit jelképez a tűz?
- Milyen következményei vannak egy erdőtűznek?
- Hogyan viselkedjünk erdőtűz esetén?
- Hogyan lehet eloltani az erdőtűzeket?
- Milyen erdőtűzekekről hallottál már?

Mit akarunk elérni?

Az erdők környezeti problémáinak megismerése.

Mit fogunk csinálni?

Közös beszélgetés, történehallgatás

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

Biblia, laptop, projektor, hangfal

Mellékletek

8.2. *Miért nem szabad szemetelni az erdőben?* (kisfilm)

8.3. Az erdészek munkája

Mit akarunk elérni?

Az erdők környezeti problémáinak megismerése.

Mit fogunk csinálni?

Közös filmnézés és beszélgetés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

laptop, projektor, hangfal
füzet, íróeszköz

Mellékletek

8.3. Az erdészek munkája

Ráhangelődásként nézzük meg az alábbi 1 perces ráhangoló filmet: **8.3. melléklet!**

Az ember a vadászattal, az éghajlatváltozás fokozásával, az erdőségek pusztításával megbontja az erdő törekeny egyensúlyát, de mi történik, ha a vadállomány túlszaporodik, vagy ha az ember a nagyvadakat (csúcsragadozókat) szándékosan kiveszi a körforgásból?

Ma ki felel az erdőkért, az egyensúly megtartásáért? Ki dolgozik az erdőben?



Az erdészek munkája

Öltetek a közös beszélgetéshez:

- Milyen öltözéket, felszerelést visel egy erdész a munkája során? Miért?
- Fogalmazzuk meg közösen, milyen munkát végeznek az erdészek!
- Képzeld el, hogyan zajlik egy erdész átlagos napja!
- Milyen képzés szükséges ahhoz, hogy valaki erdész lehessen?



Az erdészek munkája

Az erdészek munkája

- facsometék ültetése
- erdőtüzek megfékezése
- az erdei ökoszisztéma védelme (pl. természeti katasztrófák, ember)
- az erdőségek „sebeinek” felkutatása és gyógyítása (pl. emberi rongáló tevékenység, fagy okozta sérülések, stb.)
- az erdő gondozása
- vadállomány megfigyelése
- oktatás-nevelés
- az erdő természeti erőforrásainak kezelése



Erdészbeosztás

A gyerekek páros munkában napi időbeosztást készíthetnek táblázatos vagy képregény formájában az erdészek mindennapjairól.

Feladatra javasolt időkeret: 10 perc

A párok beszámolnak az elkészült időbeosztásokról.



Variáció

Ha úgy érezzük, az időbeosztás elkészítéséhez nincsen elég tudásuk, akkor (szintén páros munkában) az erdész öltözékét, ruháját is meg lehet alkotni.

Mit akarunk elérni?

Az erdők környezeti problémáinak megismerése.

Mit fogunk csinálni?

Vershallgatás, rajzolás és közös beszélgetés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

fűzet, íróeszköz, színes ceruza

Melléletek

8.4. Az erdő fohásza



10
perc

8.4. Erdei illemtan



Az erdő fohásza

Olvassuk fel a gyerekeknek az erdő fohását! **(8.4. melléklet)**

Kérjük meg őket, hogy készítsenek hozzá illusztrációt!

Beszélgessünk a gyerekekkel a szövegről!

- Milyen érzéseket vált ki belőletek az erdő fohásza?
- Ti hogyan szoktatok viselkedni az erdőben?



Az órát közös értékeléssel zárjuk!



Otthoni feladat

Készíts szabálylistát arról, hogy viselkedjünk az erdőben túrázás vagy kirándulás közben!

Felhasznált és ajánlott források

- Fák világa Erdei Iskola Alapítvány, Tárnics Munkacsoport (2001): *Ki dolgozik ebben az erdőben?* Erdei Iskola Alapítvány, Szentendre
- Halácsy Ágnes – Saly Erika – Victor András (2014): *Erdőélmény*. https://mkne.hu/wp-content/uploads/2021/02/full_veg1_compressed.pdf
- Az erdő fohásza: <http://www.emlekversek.hu/2019/03/az-erdo-fohasza.html>